

شیوازی جوانکاری له ئارایشگە کاندا پیویستى بە لیزانى و بروانامە دەبى

لهانه یه له جیاتی جوانکاری، سیمای خویش کریت بکات.
هر به گوییره‌ی ئه و لیکولینه‌وه‌ه
دەرکە و تۇوھە کە زۇربەی ژنان بىر لە سەلامەتى ناکەن‌هەو، تەنیا جوانبۇونىيان لامەبەست دەبى و لە ئارايىشگەر دەخوازىن کە ئادىگاريان بە شىوپەيەكى سەرنجراكتىش و جوان پېشان بىدەن. ئەو ژنانەي کە تەنیا جوانبۇون دەكەن بە مەبەست ھېچيان لەو پىاوانە كەمتر نىي كە داوارى خىرابۇون دەكەن و دەيانەوى ھەرچى زۇوتە كارەكەيان بۇ تەۋاو بىكىرى. ژنان کە دەچنە ئارايىشگەر دەبىي بىر لە لەشساغى خۆيان بىكەن‌هەو و لە بىريان نەچى كە تەندروستى لە جوانى پۈيىست و گىنگتەرە.

نەشارەزا بەكەن، بە تايىبەتىش ئە و ئاميرانەي كە خال و بىرۇ و دەمۇقاو ساف دەكەن، يان ئەوانەي لوچەكانى پىتىست راست دەكەنەو. ئەگەر ئارايىشگەر برووانامە تايىبەتى نەبى، لهانه یه لېنى نەزانى و زىيانى گەورە بەو كەسە بگەيەنلى كە بەمەبەستى جوانکارى رووى لە سالۇنى ئارايىشگەكى كەرىدوووه.

ژنان كاتىك داوا لە ئارايىشگەر دەكەن تاللە مۇوه كانى لەشيان بۇ پاڭ بکاتەو، دەبى ھۆشىيارىن و ئاكىغايان لەو ھەبى كە ئارايىشگەر ئامىرەكانى پاڭ كەردىتەو، يان گۆيىزلىنى كۆنە بەكار نەھىتى. تەنانەت پىباوانىش كە داوا لە ئارايىشگەر دەكەنتا خىتىان بۇ لىيدا، يان بە ئائىزىئە و مۇوانەيان بۇ پاڭ

وہ رگیرانی: ئاقان کھریم

هه موو که سه کان ده کار بکرین
ئه ووهی زور گرنگه که ده بی
ئارایشگه ر بخوی دهستکیشی
تاییه له دهست بکات و ماسکی
تاییه بت پیزشی.
ئارایشگه ده بی وریبانه رهفتار
بکات و لکا کار کردندا پله نه کات، بـ
نمونه بهـر لهـ بهـ کارهـتـانـیـ هـهـ
بهـرهـمـیـکـیـ کـیـمـیـاوـیـ پـیـوـیـسـتـهـ رـیـگـهـیـ
خـ خـ پـارـیـزـیـ هـلـبـگـرـیـهـوـ، وـاتـهـ
ئارایشگه ر ئه و شویتهی بهـ کارـ بـهـ
بهـ باـشـیـ پـاـکـ بـکـاتـهـوـ، ئـ وـساـ بـؤـیـ
بهـ کـارـ بـهـبـیـ.
مرؤـقـهـ کـانـ دـهـ بـیـ هـوـشـیـارـانـهـ
رهـفتـارـ لـهـگـهـلـ ئـهـ وـ ئـامـیـزـانـهـ دـاـ بـکـهـنـ
کـهـ بـهـ کـارـهـبـاـ کـارـ دـهـکـهـنـ، وـاتـهـ نـابـیـ
خـوـیـانـ رـادـهـسـتـئـ ئـارـایـشـگـهـ رـانـیـ

به گویرده‌ی لیکولینه و هیه کی
همه لاینه که له نارایشگه کانی
چهندین ولات ئەنجام دراوه،
دەركە توووه که به شنیک له
ئارایشگه کان بايىخ به کاره کەيان
نادهن، لە جياتى مرۇقە کان جوان
بىكەن، كريتىان دەكەن، باتايىھ تېش
ئو و ئارايىشگە رانەی که تازە كارن و
شارەزاييان له به كاره ييانى
دەرمانە كاندا نىي.

لە زۆربەي سالونە كانى
جوانكارى و ئارايىشگە كاندا چەندىن
كەس خەرىكى كاركردن، به لام
بە گویرده لیکولینه و دەركە توووه
كە له وانەيە تەننیا يەكىكىيان
شارەزايى تەواوى له جوانكارى و
ئارايىشىكىردىدا ھېنى و بروانامەي
تاييەتى له بوارەكەي خۈزىدا ھېنى،
دەننائە وانى دىكە يان تازە كارن يان
لە خەزراوه ئەو كاره ييان
ھەلبىزدار دووهو ھېچ كۈرس و
وانەيەكى تاييەتىان نەخۇيندۇوه،
بەلكو لە ئىزىز دەستىكە ياندا

بیگومان هندیک لهوانهی که
روو له ئارایشگه کان دهکن،
نه خوشی تایپه تیان همه، ئه و
نه خوشیانه ش لە رېگەی
کەرهستە کانه و بۇ كەسیکى دىكە
دەگۈزۈرەتىوه، بۆيە ناکرى
ئارايىشكەر كەمەتەرخەم بى و
لەشساغى كەسانى دىكە فەراموش
بىكات و بىريان لى نەكتاتوه.
لەلايەكى دىكەوە هەندىك لەو
كرىم و درمانانەي كە بۇ جوانكارى
و ئارايىشكەردن بەكاردەھىرىن،
مادەي ترسناكن، كارىگەرلى نەرتى
لەسەر ھەناسەدان و پىست دادەنин،
تەنانەت ھەندىك مادەي
پاكھەر دەوش لهوانە بە مەترسیان
لەسەر ژىيانى مەرۋەقىدا ھەبى، ئەگەر
رىتىوتى بەكارىدىن لە بەرچاو
نەگىرى.
بىگومان زۆربەي كۆمپانيا كانى
بەرەمەتىانى درمانى جوانكارى
فېر بۇونە و ئەزمۇونىان وەرگەرتۇوه.
شارەزابۇون بەبى خويىدن و
بروانامە والە ئارايىشكەر دەكەت كە
لە تىكەلەوكىردن و ئائىتەكىردىنى
مادەكانى كىميماۋى ھەلە بکات و
زىيان بەو كەسانە بگەيەنى كە بۇ
جوانكارى روويان تىدەن.
بەگوئىرمى ئەو لىكۈلنى وە
دەركەوتۇوه كە لە ئارايىشكە ناودارو
پر ئەزمۇونە كانىشدا كىماسى لە
بەكارەتىانى مادە كىميماۋى ھەندا
ھەيە، كەریم و بابەتە كانى دىكە
جوانكارى وەكىو پىيىستە دەكار
ناكىرىن. ھەندىك لەو دەرمانانە
خۇبەخۇ ۋەھراوى دەپىن، بەتاپىت
ئەوانەي رىتىوتىيان لەسەر
نۇسساواوە لە بەرچاو ناگىرىن.
بەھۆزىيەشە چىك و پىسى دەنيشى
و بەكترياو قايرۇس دەگۈزىتەوه.
زۆربەي ئەو كەلۈپەلانەي لە
ئارايىشكە كاندا سوپىان

مۆکارى كۆمه لایه‌تى كارىگەرى لەسەر رەوشى لەشساغى دادەنلى

بەلام دیسانیشەو پیاوان ھەولیان
نەداوه ئازادى ۋىنان بگېرىنەوەو
يەكسانيان بکەن و بە جووتە بىر
رزگارى و سەربەخۆيى خۆيان و
نيشتانەكەيان تىيىكۈشىن. لەگەل
ھاتنى فيرگەو زۇرمەلىكىرىدى
خۆيتىدىن، كەچى ھېشتاكىانى
كوردىستان لە مافى خۆيتىدىن بېپەش

دهلىن هندیک مهلا ریگهيان
 دابوو که کچان و ڙنان فيرى
 قورئان بکرین، بهلام دهبووایه
 ههندی سوورهت بازدريين، چونکه
 پیسانابوو ئهگه رئوانه بخويين
 دووچارى سرهگردانى دهبن !!
 ئهگه مهلاکان و پیانواني ئايينى
 دانيان بهوه دادهنا که بههشت له
 ڦيرپيچي دايلكان دايه، بهلام نرخى ڙن
 نبوده بياو بيو .

کومه‌لناسان دهلین ژنان دبهی
خویان هول بدهن و مافی خوراوی
خویان و دربگنهوه، ئەمەش واتای
ئەوهیه که دەبى ژنان مملانى لهگەل
پیاوان دەست پېتىكەن و داواى مافى
خویانیان لى بکەن! دەبى ژنان
خویان بەکردهوه پیشان بدهىن و
بەشدارى له چالاکىه سیاسى و
کومه‌لايەتى و رۇشنىيەكىاندا بکەن:
دەبى ژنان خزىان بىز
بەرىۋەھەرايەتى و بەرپرسياپەتى
ئامادە بکەن و ئە و ترسە بشكىنەن كە
دەلى: پیاوا سەرودى مال و
تائىندىھە، مال!

یہ روین فہیزو ولاد

دهستی پیاواندا بیووه، ئەوهش
 زولمیکى قەرەبۇو نەکراوهەيە و
 مىزىۋوئى مرۇقایەتى لەكەدار
 كردووه. .
 راستە ئىنى وەكى مەستورەدى
 ئەردەلان و حەبىسەخانى نەقىب و
 مارگىرىت و دايىكى جەمالمان
 ھەبۇوه، بەلام ئەمانە دلۋىپىك لە
 دەرياي ئە و بەھرانەن كە گۆرکۈوان
 و بۇمان نەماونەتە وە لىيان بى
 بەھرە بۇوینە.
 ئەنگەمىد شەھەنەغان، ۱

نهار بتو سیوهیه سارادی به
 زن زهوت نه کراپوایه، بیگومان
 ژنان دهیانتوانی ئازادت رو باشتر
 بهره‌ی خویان گشه پیبدن و
 خزمت به کومله لگه بکنه، به لام
 مخابن هزاران هزار بهره‌ی
 ژنانی کورده‌واری زیندہ به چال
 کران و له‌پهنتای شه‌رمه و عهیه‌وه
 سه‌ریان بردارا.
 ن چیرۆکی
 کولتوری
 نبی، لەم
 بزاین کە
 هوشی زن
 کومله لگه‌ی
 تەگه‌رە
 سان قوت

دهکرى بلىين تا پيش شورشى
 پيشه سازى له ئوروپادا بابته
 گرينگە كان لاي ژنان تەنيا زيندوو
 مانه و بۇوه و بېس. ژنان له گەل
 مەرگ و ژياندا مەملانى و راكابه ريان
 كردوو.
 پاش شورشى پيشه سازى
 هە، حەندە يواان و ڏنانى
 بەھەرهەكانى
 تۈزۈۋەشە وە
 نۇرسە رو
 سالاريدا
 ادر دىوارى
 ز زاۋىى و
 كاىي

یه کنارگن، ئەم باورە سەبارەت بە تەلاقٰ ژنهینانى دووان و سەپتەنھەي هىچ مەرجىكى لە بەرچاو بىگىرىت، بىلەن ژنهينانى كچان و كوران و گەورە بچۇوڭىك كەچەنخىستى شەرع و دىرىپ ژنبە ژىندا، كرپىن و فرۇچىن لە بىرىتى خوين، تو بە ژنان، لىدان و جو ئەنلىكىنەن، چەشان ئايىن، بە تايىەتىش ئىسلام روانگەي خەلکى سەبارەت بە مافى ژۇن كۈزى، چونكە ديدگاى جىاواز بىوو. لەو كاتەدا ھەندىك كەس لە مرۆققۇونى ژۇن گومانيان ھەبىو، ھەندىكى دىكە ژىنيان بە مۇۋەھە دەزانى كە تەننیا بۇ خزمەتى پىاول دروست كرا بى. ئايىنى ئىسلام بۇ ئەوكاتە گۈرانكارى گەورەي بەسەر مەرۋەت داهىتىا، دابۇن ۋېيتە دواكەوتوكانى نەزانىنى سەبارەت

بی پریزیردن به رنما
له وانه یه هه موم و
نابه را به ریمان ل
کورده و ایریدا بیت
روانگه یه وه ده بی
به ره پیش وه چوونی
کاریکی ناسان نه بیوه.
پیاو سالاریدا کوست
له سه ر پیگه هی
ده کریته وه. ژنان ناتوان
خیان پیشان بدهن. به
ژماره ی ژنان شاعیر
گورانی بیزمان کم بیوه
له کومه لگه هی پی
هه میشه ژن له نیو چ
مالدا کریله کراوه و
به خیو کردنی من
پیسپر در او، دهسته لای
و خیزانی و سه رداری
بی پریزیردن به رنما.

به گویرده‌ی هوالیکی ریکخراوی نهاده و دیگر تووه‌کان، هوکاری سره‌کی ناکوکی له روشنی لشساغی و تمه‌نی مرؤف په بودنی به هوکاری کومه‌لایه‌تی و هه‌یه. ریکخراوی لشساغی جیهانی که سه‌ر به ریکخراوی نهاده و یکه‌گر تووه‌کانه، دواز لیکولینه‌وهدیکی سی ساله گهیشتته ئه‌و باوره‌که هوکاری کومه‌لایه‌تی کاریگری راسته و خوشی له سه‌ر تهمن کورتی و لشساغی مرؤفه‌کان دا هه‌یه.

نماده‌کارانی ئه‌م هواله به و ئاکامه گهیشتون که بیداری کومه‌لایه‌تی کاریگری له سه‌ر مه‌رگی مرؤفانی جیهاندا هه‌یه. بو نمونه که‌سیک که له ناوچه هه‌ژارنشینه کانی شاری کلاسکری سکوتله‌نداده ته زیانه و به به راورد له گه‌ل که سیکی دیکه همان شار که له ناوچه دهولمه‌نده‌کاندا هاتوته زیانه و، ۲۸ سال که‌مترا ته من دهکات.

چیک که له کیشوهری اه فیکارا ده‌زی، به راورد له گه‌ل آنچه شاهزاده‌کاندا هه‌یه.